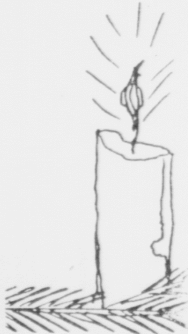

Hin trúgvandi

segði ein drongur, »hann finnst ekki, nei, það haldi eg ekki«.

Men, tá segði ein annar drongur, at »vist finnst hann. Það er ein Palli Jólamaður, so satt sum eg eiti Jón Blakk. Og, það kann væl vera, hann kemur at vitja okkum«, segði hann og klappaði aðrari gent á okslina, har hon sat og nœtraði í krúvda kjóla sínum og togaði hann tættari um seg. Og hon segði: »Eg eri so svong. Hevði Palli Jólamaður í Náløy bara komið við breyði«.

Börnini fóru nú og legdu seg, 2 og 3 í hverja jarnsongina, tey leitaðu sær flöva hvørt hjá øðrum, í tí stóra kalda rúmi. »Góða nátt«, sögdu tey við Jón Blakk. »Hava vit verið góð börn, som man Palli Jólamaður Náløy ekki gloyma okkum aftur í ár«. Jón, eini 9 ár, var verkföri, royndi at stuðla og stæla hini, so livið kundi tolast. Tó var hann sjálvur ekki so álvalgur. Og tá hann legði seg sjálvur, helt hann fyrri, meðan hann skruvaði lampuljósið niður: »Góða nátt, börn, droymið væl. Stúrið ekki, ein Palli Jólamaður Náløy finnst, ið elskar okkum«.

Innantanna mutlaði hann: »Bara eg ekki fari at gráta, góði Gud, lat meg ekki gráta, hini mega ekki siggja meg gráta«. Úti var bjart mánalýsi, tann ið hevði staðið í tüninum, tá börnini vóru sovnað, hevði sæð Palla Jólamað Náløy á sleðuni og tey 6 reindjör, ið hana drógu, tey dagaðu so sjónskt móti luftini. Býurin var ekki langt burturi, har skein ljós í hvørjum húsi. Men, Barna »Heimið« var kolamyrt.

Palli Jólamaður Náløy kom niður á tekjuna og segði við reindjörini: »Haldið ekki gang. Her skal vera friður«.

Jón vaknaði, hann hoyrði okkurt á tekjuni. »Onkur er har«, hugsaði hann. Løtu seinni hoyrði hann gang í neðra. Jón fór upp, kveikti ljós, dró brøkur upp á seg. Helt so niður gjøgnum trappurnar. Tá hann kom á niðasta trin, helt hann fyrri: »Hvat hundan er hatta í skorsteininum?« Har kom onkur niður, kundi tað vera Palli Jólamaður Náløy?

Palli Jólamaður Náløy visti ekki av Jóni, og hann helt fyrri: »Harra Gud, sum tað er leiðinligt í hesum rúmi. Eg skuldi langt siðani verið komin higar«.

Nú helt Jón ljós sitt høgt upp og segði: »Hey, hvat er hetta, hvor ert tú?« Jólamaður, Palli Náløy, varð skakkur, snúði sær á, vendi veðurbarða andlit sitt imóti Jóni. »Hvør er har?« segði hann. »Men, Harra Guð, litli Jón Blakk. Men nú ert tú ekki litil longur. Orsaka, Jón, tú ert jú vorðin stórrur, áðrenn eg fekk stundir at koma higar. Lat meg sjá teg, drongur«, helt Palli Jólamaður og virdi hann fyrri sær. »Tey seinastu áriní havi eg havt nógv at gera. Eg havi altið ætlað at vitjað teg, heilt siðani tú vart pinkulitil«. Nú fór Palli Jólamaður Náløy at stákast. »Hvør ert tú?« spurdi Jón. »Ja, tað kanst tú sjálvandið ekki vita. Men, eg eiti Palli í Náløy. Og, hvor eg eri, jú, eg eri Jólni. Men kom tú nú og hjalp mær, tú ert her kortini. Eg havi eitt sindur av jolum við til tin og börnini. Sært tú?« Og úr einum posa tók Palli Jólamaður eitt stórt, so vakurt pyntað jolatræ. Jón var ovfarin. Og hann fór nú at hjálpa Palla Náløy at hongja hosur við góðgæti á jolatræ og stólar. Palli Jólamaður prátaði: »Ja, nú eri eg einsamallur, siðani allir álvar doyðu, ella hvurvu, og hin gamli jólamaðurin

andaðist. Eg var eftir. Onkur skuldi jú gera tað, ekki satt?«

Palli Jólamaður Náløy hongdi reyðpyntaða grannaketu á veggirnar, Jón hugði spentur í gávusekkin.

»So gamli Palli«, helt Jólamaðurin úr Náløy fram, »Palli hevur syrgt fyrri, at jólni altið komu aftur, ár eftir ár. Og tað er trupult, tá tú ert heilt einsamallur«.

Tey dukaðu borðið, borðreiddu við krásur. Palli í Náløy kom við einari stórrari, leskiligari, væl stóttari gás á einum fati, hann segði: »Tí eru tað so nógv börn, eg ekki ná at vitja, tí eg eri einsamallur. Men eg skal vitja øll, fyrr ella seinni. Onkursvegna«.

Jón segði: »Tú visti alt um meg, eisini navnið«. Jón fór upp á akslar Palla Jólamaðs og hongdi skart høgt yvir hurðini. »Ja«, helt Palli í Náløy fyrri, »um teg visti eg alt, eg veit alt um øll tey trúgvandi«. »Tey trúgvandi?« »Ja, um øll tey, ið trúgva á jólni, ella á Jólamaðnin, tey veit eg alt um«.

Tey kyndu í eldstaðnum, stóðu so eina løtu og hugdu, hvussu hugnaligt rúmið nú var.

»Eg skal siga tær, Jón mín, eg eri sjálvur ein trúgvandi. Og, eg trúði, at hesin frálíki siður, at halda jól, ekki átti at doyggja út. Eg trúði, at eg megnaði at halda liv í hesum siði, tað trúgvi eg enn«. »Tað kanst tú, tað kanst tú«, segði Jón, »hygg bara, hvat tú megnar at gera«.

»Ja, eg megni. Tað verður hart. Men so leingi eg trúgvi, tað ber til, so leingi tað eru fólk, ið trúgva á jólni, so leingi fara tey altið at koma. So leingi, tann undursami jólahýrur er til, vil eg altið syrgja fyrri, at tað verða jól«. Tey fóru upp á, og Palli Jólamaður tók gávur úr posanum og legði til börnini. Hann segði: »Jólni týða ymiskt fyrri ymiskt fólk, Jón. Fyri nokur týða tey Palli Jólamaður Náløy. Fyri nokur týða tey føðing Jesusar. Og fyrri nokur bert vanligur dagur. Hvat heldur tú, Jón?« »Tey hava týðning fyrri meg«, segði Jón, »eg trúgvi á tey«.

Posin var nú tómur. Palli gekk inn í kamarar arbeidsleiðarans, Lopners I. dölusar Lúnksa.

»Tökk, Jón, hatta var besta jólagáva, eg havi fingið. Og nú skal arbeidsleiðarin Lopner I. dölus Lúnksi fáa eina gávu«. Palli í Náløy stóð nú frammanfyrri song L. I. Lúnksa. Palli helt í iferðini á tí tóma posa við báðum hondum. »Øll eiga okkurt í undursekki Palla Jólamaðs«, segði hann. Nú smoygdi hann sekkin yvir høvur og andlit arbeidsleiðarans, L. I. Lúnksa. Trýsti so fast á til at kvala hann. »Gleðilig jól«, segði Palli, »frá mær og börnumum«.

Um stutta stund lá Lopner I. dölus Lúnksi livleysur í songini.

»Fyri nokur goyma jólni vón og liv. Fyri onnur deyðan. Fyri teg Jón, bera jólni frælsi. Í hvussu so er frælsi frá hesum illmenni«.

Tey fóru niður aftur, og Palli í Náløy, Jólamaður, helt fyrri: »Nú mega tú og tey eldru börnini taka tykkum av teimum smáu. Nú skal hetta hús vera heim tykkara. Ikki fongsul tykkara«.

Palli tók tann tóma sekkin, fór í vøttir sínar. »Eg veit tú megnar tað, um tú trýrt«. »Eg trúgvi«, segði Jón. »Eg veit tað«, segði Palli.

Báðir fóru út. Palli segði: »Nú má eg

fara. Eg skal ferðast langa leið, flyta gleði til nógv onnur«.

Eitt sindur bilsin og ivandi segði Jón: »Men nú er sekkur tin tómur. Tú hevur givið okkum alt«.

Tað var líka stilt sum í áðni. Kavin lá sum mjúkt vattteppi í tí kláru nátt.

»Veist tú ekki«, segði Palli Jólamaður, hann stóð á evsta trini stigans, á veg upp á tekjuna til sleðuna. »veist tú ekki, at sekkur Palla aldrin er tómur? Áðrenn eg steðgi næstu ferð, er hann fullur aftur«.

»Tað er gandur, ha?« segði Jón.

»Hm. Øll jólni eru gandur«.

Tey vóru komnir upp á mønuna.

»Og hesin litli gandur er til tin. Set hann evst á jolatræið, so verða altið jól í húsum tinum«. »Á, Palli, ein jolástjórna!« segði Jón. Og jolástjórna var tað, vøkur og bjørt, skein langan veg.

Men Lopner I. dölus Lúnksi var ekki deyður. Nú stóð hann í tüninum og medaði á Palla Jólamað við dölutari høgblýrsu, »tjóvvur, mordari«, rópaði hann.

Jón rópaði: »Palli, hygg arbeidsleiðarin, hann er ekki deyður, ansa tær«. Ov seint. L. I. Lúnksi skeyt bæði skotini, tey dundu hart, raktu jolamaðnin í ryggin, blóðsprænnurin stóð frá Palla, og hann fall aftur av.

Uppstøtur tveitti Jón jolástjórnu, hann helt á, móti L. I. Lúnksa. Og stjórnan leitaði sær stað, í barkan á Lúnksa, hessa ferð doyði hann.

Hin litli einsamalli álvar var farin, og Jón fekk ekki so frægt sum stundir at siga honum farvæl, ella hvussu væl honum dámdi hann.

Jón var so hjálparleysur. Ta keldu desembernátt doyðu jólni snøgt sagt í hondum hansara.

Men so knappiga visti Jón, hvat hann skuldi gera. Gandur Palla fylti hjarta hansara.

Kanska fanst gandurin í hugvu hansara. Ella á Norðpólinum. Ella kanska í sjálvum jolumum.

Eitt skilti Jón til fulnar. Tað sama, sum Palli sjálvur hevði trúð øll tey einsamøllu ár.

Jólni mega als ekki doyggja!

Jón arbeiddi aldrin, hvørki fyrr ella siðari, so nógv sum ta jólaaftans nátt.

Jón gavst ekki, hann helt á, fleyg við tí gomlu sleðu.

Tað reyða kotið við hettu, hann hevði lænt frá Palla, kom væl við.

Tiðin gekk, til sekkur Palla Jólamaðs í Náløy var tómur.

Seinni ferð Jón Palla heim. Á grøv hansara reisti Jón eina jolástjórnu.

Jón gloymdi aldrin Palla, ella tey orð hansara:

»So leingi, eg trúgvi, tað ber til, og so leingi menniskju finnast, ið trúgva á jólni, so leingi fara tey altið at koma. Og so leingi hin gleði jólahýrur finst, so leingi vil eg gera tað, at jólni koma«.

Tað fór Jón eisini at gera, trúgvandi mær.

MSE

Tá Jólamaðurin byrjar ferð sína, tá byrjar eisini henda frásagn. Jólamaðurin kemur út úr húsum sínum, við posa á baki. Á einum høgum fjalli byrjar Jólamaðurin ferð sína. Jólamaðurin var lágvaksin, átti onki. Nú er hann reyðklæddur. Hann tveitir gávusekkir upp í reindjórastælu sína. Setist so sjálvur oman á. Hann minnist farnar dagar, hann aldri gloymir.

Hann sveiggjar koyrilin yvir teim 6 reindjörum, og hann hóar á tey, biður tey kvika sær. Sleðan fykur av stað.

Her byrjar frásagnin um hin lágvaksa mannin, ið áttu livið í jolumum. Og foldin var blá klædd av mjúkum kava.

Í einum býi hinumegin havið var slikur kavi jólaaftan ógvuliga langt siðani. Har vóru jólni sum aðra staðni gleðihátið. Tann býurin æt Rættarborg. Og í útjaðaranum á býnum stóð hitt misrøkta, stóra arbeiðshúsið fyrri foreldraleys börn. Í tí stillu nátt hoyrdu tey reinar skærar barnarøddir syngja Gleðilig jól. Börnini, sum ongan góðan áttu í tí misrøkta arbeiðshúsinum, tey royndu sjálf at finna eitt sindur av veitslu, eitt vet av gleði. So tey hevdu nú sett eina granngrein á gólvið, og pyntað hana. So stóðu tey rundan um og sungu ein sál. Men stokkut var gleðin. Knappliga fer hurðin upp, inn kemur stjórni Lopner I. dölus Lúnksi. »Hvat er her á vasi?« sigur Lúnskin. »Harra Lúnski«, sigur ein drongur. »Hvat er hatta?« spyr Lopner I. Lúnksi, bendir á ta litlu grein, börnini høvdu spælt við.

»Sigði mær skjótt, hvat er hatta fyrri nakað«, segði Lopner I. Lúnski harðliga, ræðuliga illur. »Tygum ... harra stjórn ... tað eru jól ... kunnu vit ekki ...«, segði ein drongur. Meira fekk hann ekki sagt. Lopner I. Lúnksi fór og tók greinina, álaði hana sundur og blakaði hana í gólvið.

»Tí byrja í morgin sum vant«, segði Lopner I. Lúnski. Og so skoytti hann upp í: »Eg forbanni tykkum og marglæti tykkara!«

Legði, at ein einstaklingur við at bróta eina grein kann knasa so nógv smá barnahjörtu.

Ein litil genta, Lisbitta, sat og skalv á gólvinum. »Á, sum eg eri kold«, helt hon fyrri. »Bara Jólamaðurin hevði komið við heitum klæðum til okkara. Hon var bert í einum gomlum, holutum, uppslitum slábrokki. »Tala ekki um hann«,